

ZPRAVODAJ



sekce

KNIHTISKOVÝCH VYDÁNÍ ČS. ZNÁMEK

při komisi čs. známky SČSF

číslo 6 - 7

1988

EISENWERKE-AKTIE-GESELLSCHAFT ROTHAU-NEUDEK
EISENWERK ROTHAU, Böhmen.

Geehrte



Unfallversicherungsanstalt
der Bergarbeiter

Prag.



WIEN VII.,

~~Herbengasse 36~~

Bibliografie - nezbytná součást aktivní filatelie

Aktivní filatelie, která tvůrčím způsobem na základě nejnovějších poznatků studuje některý z filatelistických oborů, potřebuje ke své činnosti množství údajů, materiálů, literatury a další dokumentace. V dnešní záplavě informací je čím dál obtížnější rychle vyhledat požadovaný článek či studii a získat tak podklady pro svou práci. Jeví se tedy nezbytným mít vlastní, přehledný, pohotový, úplný ale přitom jednoduchý systém ukládání poznatků, který by měl každý člen naší sekce k dispozici. Ušetří se tím spousta času, zvýší se informovanost členů a pozvedne se celková úroveň naší práce. Sekce knižtiskových vydání čs. známek si vytkla jako první mezi všemi sekcemi za svůj cíl seznámit své členy se zásadami bibliografie, vypracovat vlastní systém třídění a vydávat po dobu několika let anotační přílohu Zpravodaje. Informativní přednáška se uskutečnila 26.9.1987, kde byl také schválen systém třídění. Dnes dostávají čtenáři první protože se všichni nezúčastnili úvodní přednášky, považujeme za nezbytné seznámit je s některými zásadami a pojmy.

V naší bibliografii /což je vlastně knihopis nebo také soupis slovesných prací/ budeme používat indikativních anotací, t.j. písemných informací o obsahu článků, které mají však na pramen pouze upozornit. Předpokládá se, že si čtenář článek vyhledá a přečte. Proto bude anotace stručná, budou uvedeny pouze hlavní body, autor a pramen a bude mít jednotnou formu podle příloženého vzoru. I když budeme přitom dodržovat některé knihovnické zásady, částečně i normy ČSN 01 0195 a ČSN 01 0197, budeme používat doplňkové symboly mezinárodního desetinného třídění podle ČSN 01 0180 /všeobecné pomocné znaky/ - přesto nelze naše anotace zařazovat do katalogů státních a vědeckých knihoven. Naše anotace patří do oblasti "osobní dokumentace" a od MDT se podstatně liší systémem třídění. Abychom nezaváděli další číselné znaky, budeme pro třídění používat číslo známky podle katalogu POFIS. Tím je zařazení známky jednoznačně určeno.

Anotace budou mít následující rastr:

1			3
2	157	4	AUTOR
5	NÁZEV		
6	TEXT		
7			
8	PRAMEN	9	LOCO

- Rubrika č.1 - název sekce: SČSF - sekce knižtiskových vydání čs.známek
- Rubrika č.2 - třídění: číslo známky podle katalogu PCFIS. V kolonce před tříděním a za tříděním budou uvedeny doplňkové znaky podle katalogu POFIS /na př.:doplatní - D, novinová -NV, zkusný tisk - ZT, nebo za tříděním: druh zoubkování - A,B,C atd, průsvitky - w,x, y, z atd./.
- Rubrika č.3 - další údaje o známce, všeobecné pomocné znaky jako přiřazení, rozšíření, vztah, forma, místo, hledisko atd. Budou používány symboly přesně podle ČSN 01 0130.
- Rubrika č.4 - zde bude uveden autor v pořadí; příjmení, jméno a to v původním tvaru.
- Rubrika č.5 - název článku v originálu, pod ním překlad. Musí být uveden přesný a celý bez zkratek.
- Rubrika č.6 - text: musí být stručný, měl by vyhmátnout jádro problému. Uvést počet obrázků, tabulek, foto. Možno připojit i vlastní hodnocení článku, resp. zda byl již překonán. Vpravo dole uvést šifru zpracovatele. Anotace je duševní činnost, zpracovatel anotace je autor a je zodpovědný za text a hodnocení.
- Rubrika č.7 - rezerva. Zatím se nevyplňuje.
- Rubrika č.8 - pramen. Zde se uvádí údaj o publikaci, kde článek vyšel. Na př.: Filatelie rok/ číslo/ stránka.
- Rubrika č.9 - loco /znamená v místě, zde/: to je rubrika pro majitele anotace nikoliv pro zpracovatele, který do této rubriky nic nevyplňuje. Majitel si tam sám poznačí, kde má pramen uložen, nebo odkud jej měl vypůjčen.

Tento stručný úvod by měl pro začátek postačit jak pro čtenáře tak i pro zpracovatele anotací. V některém z příštích Zpravodajů budou vysvětleny některé další pojmy a způsob využívání této dokumentace v naší praxi.

Z práce skupin sekce :

A Hradčany :

Proč a jak zpracovávat rekonstrukce přepážkových archů.

O rekonstrukci přepážkových archů emise Hradčany napsal již přítel Pellant ve Filatelii č. 1/1986, str. 11. Já bych se chtěl k rekonstrukcím vyjádřit trochu z jiné strany. Pokusím se najít odpověď na otázky položené v nadpisu, které dle mého názoru ovlivňují pohled filatelistů na nás „rekonstruktéry“ (tento zajímavý název používá přítel Pellant ve svém článku).

Nejprve tedy k otázce „Proč sestavovat rekonstrukce“ . Mnoho sběratelů si myslí, že je to zbytečná práce, když můžeme studovat archový materiál, který je třeba v Poštovním muzeu v Praze.

Já naopak v sestavování rekonstrukcí přepážkových archů podle jednotlivých tiskových desek vidím pramen pro získávání nových poznatků o těchto známkách. Vždyť sestavení rekonstrukce, třeba jen jediného přepážkového archu, si vyžádá prohlídku sta a sta známek. A nejen to. Je nutno stanovit určující znaky, kontrolní vady pro každé známkové pole a tiskovou desku. To samo představuje velikou studijní práci, při níž se získávají nové poznatky.

Rekonstrukce přepážkového archu, kterou mohu mít doma, mi umožní kdykoliv do ní nahlédnout a použít ji k porovnání dalšího známkového materiálu a to kdykoliv i když je třeba Poštovní muzeum uzavřeno, jako v současné době. Nemluvě již o časové úspoře, zejména mimopražských sběratelů. A mít vlastní originální přepážkové archy je neuskutečnitelný sen. Pominu-li cenu (nevím kolik by stál přepážkový arch třeba Ž II. tiskové desky hodnoty 500 h), tak je ještě otázka jeho nákupu. Archový materiál, zvláště vyšších hodnot, se vyskytuje na trhu velmi a velmi zřídka. A srovnávací materiál je stále potřeba, ať již jde o určení pravosti spájerých spirálových typů nebo jen k určení problematické sekundární deskové vady podle Monografie.

Většina archového materiálu uloženého v Poštovním muzeu od jedné hodnoty a tiskové desky pochází ze stejného období tisku (jdou tzv. po sobě) a tak nemohou ukázat průběh tisku a jeho vliv na obraz známky. Při studiu balíčkového materiálu

jsou k dispozici známky prakticky z celého období tisku a ukážou nám celou řadu vznikajících, zanikajících a trvalých deskových vad.

To by myslím na odpověď k první otázce stačilo. A nyní poradit „Jak na rekonstrukce“. V každém případě je nutno vyjít z již určených známkových polí a pomocí větších celků, pásků a bloků, sestavovat celý arch stejným způsobem jako se luští křížovka.

Podstatně snažší je sestavování rekonstrukce máme-li možnost porovnání známek s originálním archem hodnoty a tiskové desky kterou rekonstruujeme. Případně je-li k dispozici Studie k rekonstrukci přepážkových archů, které již několik let zpracovávají někteří členové odborné skupiny Hradčany.

Většinou musíme prohlédnout velké množství známek nežli se nám podaří zaplnit prázdné políčko. Zvláště těžká je situace u hodnot, které byly tištěny více deskami. Zde je třeba nalézt takové znaky, které umožní rozdělit známky (i když ne třeba se stoprocentní jistotou) podle původu z té které desky. K tomu lze využít třeba spirálových typů (u hodnoty 500), oddělování známek (u hodnoty 15 h jsou známky z I. a II. desky stříhané), tvaru paprsků (u hodnoty 120 h jsou na I. desce paprsky tvořeny krátkými hustými čárkami připomínající šrafování) a dalších.

I když se to pro začátečníka zdá nemožné, přece jen lze rekonstrukci sestavit. O tom svědčí již desítky sestavených rekonstrukcí a práce na dalších. Zájemcům o sestavování rekonstrukcí rád poradím, případně přijmu spolupracovníka který má chuť, volný čas a hlavně trpělivost.

František Hamr

Rekonstrukce přepážkových archů.

Skupina sběratelů-specialistů na sestavování rekonstrukcí přepážkových archů a následného zpracování Studie k rekonstrukci má zpracovány následující hodnoty:

Václav Pellant - 40 h, 200 h, 400 h

Zdeněk Ryvola - 3 h, 10 h I (společně s dr. Faděrou), 10 h V,
50 h V, 300 h, 1000 h

Jiří Krnák - 75 h

František Hamr - 15 h (jen I., II., V. a VI. deska), 20 h V,
120 h, 500 h

Evald Larsen (Dánsko) - 100 h

V sestavování rekonstrukcí se dále pokračuje a skupina se rozšířila o nové specialisty. V současné době jsou rozpracovány tyto hodnoty:

Václav Pellant - 25 h I

Zdeněk Ryvola - 5 h V

Jiří Krnák - 80 h

František Hamr - 15 h (III. a IV. deska)

Ing. Stanislav Komberec - 5 h I

Ing. Jan Kolář - 1 h, 50 h III

Ukončené Studie je možno objednat u tajemníka sekce. Uzávěrka objednávek je 28. února 1988. Studie svázaná do spirály a rozmnožená jako fotokopie stojí cca 100 Kčs /je-li rozsáhlejší jako studie 10 hal.červená i více/.

B. Holubice a Osvobozená republika :

Retuše řetězů na známkách Osv. republika 60 h modrá

Kontrolní znaky byly zjištěny na 70% přísl. známek, avšak k dokončení a uveřejnění studie je nutné ověření poznatku na archu nebo blocích známek pocházejících z tiskových desek označených 1 až 4/24. Vedení pracovní skupiny se obrací na všechny členy se žádostí o zapůjčení uvedených materiálů a nebo o zprávu, kdo materiály vlastní. V Poštovním museu se tyto podklady nenachází. Jediný arch známek měl zesnulý specialista K. Horký, v pozůstalosti však nalezen nebyl.

Osvobozená republika 60 h - doplňky studií

Aktivní spolupracovník sekce pan J. Hedvičák upozornil na nové, dosud neuvedené kontrolní znaky známek s vadou negativu na 9. známkovém poli:



- bílá čárka nad písmenem Á ve SKÁ je rozšířena do tvaru trojúhelníčku, v pravé dlani jsou 3 barevné body. Ve studii zařaďte pod č. 11.

Další spolupracovník pan K. Erben zjistil nové kontrolní znaky známek s vadou negativu na 39. známkovém poli:



- malý barevný bod na písmenem V ve VHB,
- stejně vysoká písmena VHB, písmeno H dole rozšířeno a u části nákladu spojeno s písmenem B, které je zalité. Ve studii zařaďte pod č. 12 a .

Holubice 15 h hnědá

Popis a vyobrazení deskových vad zjištěných na obou deskách byl před léty uveřejněn v katalogu výstavy známek Praha.

Zájemci o xerox kopii této studie pište přímo na adresu: J. Chvalovský, Pošta 614, 16100 Praha 6.

K dispozici bude rovněž určité množství známek s popsávanými vadami a k nahlédnutí oba stokusové listy.

Adresář členů sekce a směry jejich specialisace.

Podle příslibu jsme postupně zveřejnili seznam členů sekce knihtiskových vydání čs. známek a jejich sběratelskou specialisaci. Tím je umožněno vzájemně se poznávat, vyměňovat přebytky známek a pod.

Aby adresář byl aktuální, je třeba seznamovat nás se všemi změnami, které budeme ve "Zpravodaji" zveřejňovat. Ty oznamujte tajemníkovi sekce.

Na naši práci upozorněte své kolegy, ať se přihlásí ke spolupráci a získání nových poznatků u knihtiskových známek.

184	Mörtl Otto	38241	Kaplice, Na vyhlídce 527	x	x	x	x	x	x				
185	Z. Fáber	12800	Sekaninova 18, Praha 2	x	x	x	x		x	x			x
186	Vorlíček Antonín	14000	Praha Krč, Višňová 10	x	x	x	x	x	x	x	x		
187	Forman Frant.	28601	Čáslav, U Toufárně 289	x									
188	Zronek Jindřich	43001	Gnomutov, V příkopě 22	x	x	x	x	x	x				
189	Tůma Vlad.	15300	Praha 5 Na Viníčkách 1215 nám. 2456	x	x	x	x						
190	Weisenstein Jos. ^{ing.}	53002	Pardubice Makarenkovo	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

O b s a h :	Strana
Bibliografie - nezbytná součást filatelie	2 - 3
Z práce odborných skupin	4 - 7
Doplněk adresáře členů sekce	7 - 12
Jako příloha :	
Studijní filatelistické příručky zpravoda-je sekce knihtiskových vydání čs. známek při komisi čs. známky SČSP	
č. 4 - František Hamr - Hradčany 120 hal - V, kresba Rekonstrukce přepážkových archů 1 a 2 tisk. desky	

"Zpravodaj" sekce knihtiskových vydání čs. známek je neprodejnou tiskovinou, vydávanou pouze pro vnitřní potřebu členů sekce sběratelů - specialistů.

Je vydáván nepravidelně, 2 až 4 x ročně v počtu 400 výtisků.

Za redakční úpravu zodpovídají a na přípravě se podílejí členové vedení sekce knihtiskových vydání čs. známek.

Zpravodaj neprochází jazykovou úpravou.

Rukopisy, články, připomínky, nové poznatky či jinou korespondenci zasílejte na adresu :

Jindřich Látal, 14018 Praha 4 - Mařatkova 916